

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

927

Vragen van het lid **Vliegenthart** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *nicotinsticks* (ingezonden 10 december 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Tielen** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 21 januari 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 737.

Vraag 1

Bent u bekend met nicotinsticks zonder tabak, zoals de Levia-sticks van Philip Morris en de Veo-sticks van British American Tobacco die sinds 2024 op de Nederlandse markt zijn verschenen?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met de recente kennisnotitie van het RIVM¹ waarin wordt geconcludeerd dat deze nicotinsticks de advieswaarden voor maximale nicotine-emissie tot wel 25 keer overschrijden, en daarmee potentieel ernstige gezondheidsrisico's opleveren?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Wat is uw reactie op dit rapport van het RIVM?

Antwoord 3

Het RIVM heeft van VWS de opdracht gekregen een risicobeoordeling uit te voeren van nicotineproducten zonder tabak (NZT) die geïnhaleerd worden. Uit deze beoordeling blijkt dat de gemeten nicotinsticks de door het RIVM geadviseerde maximale nicotine emissie tot wel 25 keer overschrijden.² Daarom wordt een ministeriële regeling voorbereid die een maximum stelt

¹ RIVM Kennisnotitie: Nicotinsticks zonder tabak: overschrijding van maximale nicotine-emissie advieswaarden, 26 mei 2025.

² <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0067.pdf>

aan het nicotinegehalte van nicotinsticks, waarbij de waarden uit het adviesrapport van het RIVM worden overgenomen. Het voorstel voor de regeling wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 voor internetconsultatie gepubliceerd.

Vraag 4

Deelt u de zorg dat deze producten, mede door het gebruik van smaakstoffen, extra aantrekkelijk zijn voor jongeren en niet-rokers, en daarmee kunnen bijdragen aan een nicotineverslaving onder de jeugd?

Antwoord 4

Ik deel de zorg dat de smaakstoffen in nicotinsticks deze producten extra aantrekkelijk maken voor jongeren en niet-rokers om te beginnen met het gebruik van deze producten. Dit vergroot het risico op een nicotineverslaving en kan een opstap vormen naar andere tabaksproducten, met alle gezondheidsrisico's van dien.

Vraag 5

Kunt u toelichten hoe de overheid momenteel de jeugd en andere kwetsbare groepen beschermt tegen de risico's van deze nicotinsticks, mede in het licht van het feit dat vapes met smaakjes inmiddels wél verboden zijn?

Antwoord 5

Jongeren en kwetsbare groepen worden beschermd door verschillende maatregelen die van toepassing zijn op NZT. Zo geldt een leeftijdsgrens voor verkoop vanaf 18 jaar, mogen NZT net als tabaksproducten op steeds minder plekken worden verkocht, geldt een verbod op marketing en online verkoop en mag je NZT niet gebruiken op locaties waar een rookverbod geldt. Deze maatregelen hebben het doel om de blootstelling aan tabaksproducten en aanverwante producten voor minderjarigen te verminderen en het gebruik te ontmoedigen. Daarnaast is de eerdergenoemde ministeriële regeling in voorbereiding, waarin de advieswaarden van het RIVM voor het maximale nicotinegehalte zullen worden overgenomen.³ Naar verwachting zullen nicotinsticks door deze regeling veel onaantrekkelijker worden.

Vraag 6

Vallen nicotinsticks zonder tabak op dit moment volledig onder de Tabaks- en rookwarenwet? Zo ja, welke concrete producteisen en handavingsinstrumenten gelden er op dit moment voor deze producten? Zo nee, wat zijn dan de handavingsmogelijkheden voor?

Antwoord 6

Sinds 1 januari 2025 gelden grotendeels dezelfde regels voor NZT als voor tabaksproducten en andere aanverwante producten⁴, met uitzondering van de verpakkingseisen. De NVWA neemt bij de geldende regels de NZT in haar toezicht mee. Momenteel is de eerdergenoemde ministeriële regeling in voorbereiding, waarmee producteisen aan het maximale nicotinegehalte worden gesteld voor nicotinsticks.

Vraag 7

Kunt u aangeven welke aanvullende maatregelen u bereid bent te nemen om te voorkomen dat nicotinsticks verder aan populariteit winnen, in het bijzonder onder jongeren?

Antwoord 7

Zoals gemeld werk ik momenteel aan een ministeriële regeling ten aanzien van dit product. Deze regeling schrijft een maximaal gehalte nicotine voor met als doel het minder aantrekkelijk maken van nicotinsticks. Dit nicotinegehalte is zeer laag en niet verslavend. Dit voorkomt dat deze producten aan populariteit winnen en draagt bij aan het ontmoedigen van het gebruik.

³ <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0067.pdf>

⁴ Stb. 2024, 292.

Vraag 8

Op welke wijze wordt de inhoud en impact van de RIVM-kennisnotitie over nicotinsticks door de overheid gecommuniceerd richting de tabaksindustrie en richting verkopers?

Antwoord 8

Er is in beginsel geen contact vanuit de overheid met de tabaksindustrie, voortvloeiend uit de verplichtingen uit artikel 5, derde lid, van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging. De tabaksindustrie en verkopers kunnen zelf kennis nemen van het rapport via openbare informatie, bijvoorbeeld de website van het RIVM.

Vraag 9

Bent u bekend met de marketing van tabaksfabrikanten die deze sticks verkopen als een minder schadelijke optie voor roken?

Antwoord 9

Ja.

Vraag 10

Hoe voorkomt de overheid dat de tabaksindustrie via het zogenaamde «harm-reduction»-narratief het tabaksontmoedigingsbeleid vertraagt of ondermijnt?

Antwoord 10

We proberen dit narratief te voorkomen door onder andere door onafhankelijk onderzoek door het RIVM naar de risicobeoordeling van nicotinsticks en de maximale aanbevolen hoeveelheid nicotine.^{5, 6} Deze wetenschappelijke rapporten weerleggen het «harm-reduction»-narratief van de tabaksindustrie en ondersteunen het tabaksontmoedigingsbeleid. Er is in beginsel geen contact vanuit de overheid met de tabaksindustrie, voortvloeiend uit de verplichtingen uit artikel 5, derde lid, van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging, om te voorkomen dat de tabaksindustrie het tabaksontmoedigingsbeleid kan beïnvloeden. Daarnaast is het eerder beschreven pakket aan maatregelen van toepassing op NZT, waaronder een marketing- en online verkoopverbod, wat het tabaksontmoedigingsbeleid ondersteunt.

Vraag 11

Kunt u uiteenzetten hoe Nederland zich op dit moment verhoudt tot de Europese wetgeving omtrent nicotineproducten zonder tabak, en welke ruimte er is voor nationale aanscherping van regels?

Antwoord 11

Nicotinsticks vallen momenteel niet onder de Europese Tabaksproductenrichtlijn (TPD). Hierdoor kan Nederland via een ministeriële regeling eisen stellen aan ingrediënten van NZT, waaronder de maximale hoeveelheid nicotine. Voor producten die wel onder de TPD vallen, zoals normale sigaretten of e-sigaretten, is dit beperkt mogelijk, omdat het nationaal beperken of verbieden van producten die aan de regels van de TPD voldoen niet is toegestaan voor aspecten die door de TPD geregeld worden. Op 21 maart 2025 heeft Nederland samen met 11 andere lidstaten Eurocommissaris Várhelyi, middels een brief, opgeroepen nieuwe nicotineproducten onder Europese regelgeving te brengen en hier strenge regels aan te stellen, bijvoorbeeld met betrekking tot smaakjes en het nicotinegehalte.⁷ Inmiddels is duidelijk dat de Europese Commissie komend jaar verdere stappen zal zetten ten aanzien van de herziening van de TPD. Dat houd ik nauwlettend in de gaten.

⁵ <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/KN-2025-0014.pdf>

⁶ <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0067.pdf>

⁷ Kamerstuk 32 011, nr. 120

Vraag 12

Waarom worden verhitte nicotineproducten zonder tabak op dit moment nog steeds anders behandeld dan reguliere sigaretten en shag als het gaat om accijns, verkooppunten en verpakkingsvoorschriften?

Antwoord 12

Per 1 januari 2025 is een wetswijziging in werking getreden waardoor NZT onder de Tabaks- en rookwarenwet vallen.⁸ Hierdoor gelden voor deze producten grotendeels dezelfde regels als voor andere tabaksproducten, inclusief de verkooppuntbeperkingen. Er zijn nog geen verpakkingsvoorschriften van toepassing. Het invoeren van verpakkingsvoorschriften heeft momenteel geen prioriteit, omdat de nicotinsticks naar verwachting door de eerdergenoemde ministeriële regeling, die eisen aan het nicotinegehalte van NZT stelt, veel onaantrekkelijker worden. Wat betreft de accijns hangt het af van de inhoud van het verhitte nicotineproduct hoe het product wordt behandeld. Nicotineproducten die geen tabak bevatten maar wel voldoen aan de andere voorwaarden voor rooktabak, in de zin van de Wet op de accijns, worden belast met accijns. Indien zij niet voldoen aan die voorwaarden worden de producten in principe niet belast met accijns. Dat komt omdat ze in dat geval buiten de reikwijdte van de Wet op de accijns vallen. Omdat de Wet op de accijns een uitwerking is van Europese regelgeving, moet op Europees niveau geregeld worden dat deze producten wel met accijns belast kunnen worden. Op dit moment wordt de Europese richtlijn tabaksaccijns (TTD) herzien en zet Nederland zich in voor de mogelijkheid om accijns te heffen op alle nicotineproducten die op dit moment niet binnen de reikwijdte van de TTD vallen.

Vraag 13

Bent u bereid om nicotinsticks volledig gelijk te stellen aan sigaretten en shag in de regelgeving, zodat voor deze producten dezelfde restricties gelden ten aanzien van accijns, verpakkingen, verkooppunten en reclame? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13

Voor NZT gelden al veelal dezelfde maatregelen als voor andere tabaksproducten, waaronder de leeftijdsgrens, verminderen van verkooppunten, verbod op marketing en online verkoop en rookverboden. Nederland zet zich bij de herziening van de TTD in voor de mogelijkheid om accijns te heffen op nicotineproducten die op dit moment niet binnen de reikwijdte van de TTD vallen. Het stellen van verpakkingseisen of het verbieden van smaken voor NZT heeft nu geen prioriteit, omdat de nicotinsticks naar verwachting door de eerdergenoemde ministeriële regeling die eisen aan het nicotinegehalte van NZT stelt, veel onaantrekkelijker worden.

Vraag 14

Waarom zijn nicotinsticks op dit moment aanzienlijk goedkoper dan reguliere tabaksproducten, en acht u dit prijsverschil wenselijk gezien het grote risico op instroom van jonge gebruikers?

Antwoord 14

Het is niet wenselijk dat nicotinsticks goedkoper zijn dan andere tabaksproducten, omdat dit de drempel voor het gebruik van nicotinsticks verlaagt. Als er geen accijns op nicotinsticks wordt geheven, kan dat bijdragen aan het prijsverschil. Over nicotinsticks met tabak wordt op dit moment accijns geheven. Ook over nicotinsticks die geen tabak bevatten wordt accijns geheven, in het geval de sticks voldoen aan de overige voorwaarden voor rooktabak in de zin van de Wet op de accijns. Als de sticks niet aan die overige voorwaarden voldoen, vallen zij buiten de reikwijdte van de Wet op de accijns en zijn zij dus niet belast met accijns. Nederland zou graag over alle nicotinsticks accijns heffen, maar hiervoor is een aanpassing van de TTD nodig. Op het moment vinden onderhandelingen voor een herziening van deze richtlijn plaats. De Nederlandse inzet is onder andere het verbreden van de reikwijdte van de TTD, zodat over meer tabaks- en tabaksgerelateerde

⁸ Stb. 2024, 292.

producten accijns kan worden geheven.⁹ Hiernaast is de verwachting dat het gebruik voldoende wordt ontmoedigd wanneer de eerder genoemde ministeriële regeling wordt ingevoerd.

Vraag 15

Deelt u de opvatting dat producten waarvan het RIVM vaststelt dat zij de gezondheidkundige advieswaarden voor nicotine-emissie fors overschrijden, in feite als onveilig moeten worden beschouwd? Zo ja, waarom zijn deze producten dan nog steeds niet van de markt gehaald?

Antwoord 15

Ik deel de opvatting dat de producten die de advieswaarden voor nicotine-emissie overschrijden als onveilig moeten worden beschouwd. Zoals eerder genoemd is de ministeriële regeling in voorbereiding, waarbij een maximum aan het nicotinegehalte gesteld wordt van nicotinsticks. Naar verwachting zal het voorstel in het eerste kwartaal van 2026 ter internetconsultatie komen.

Vraag 16

Hoe reflecteert u op de opkomst van vapes in Nederland?

Antwoord 16

De opkomst van vapes laat zien dat nieuwe tabaks- en nicotineproducten snel populair kunnen worden, vooral onder jongeren. Dit heeft effecten die indruisen tegen de ambitie van een rookvrije generatie, namelijk nicotineverslaving en vaak ook gebruik van andere tabaksproducten. Daarom is het van belang onverminderd alert te blijven op de opkomst van nieuwe producten en deze tijdig te reguleren om het gebruik zo veel mogelijk te ontmoedigen.

Vraag 17

Ziet u parallellen tussen de opkomst van vapes en de opkomst van nicotine-sticks?

Antwoord 17

Beide producten worden aantrekkelijk gemaakt voor jongeren en niet-rokers door het toevoegen van smaken, de lage prijs en het «harm-reduction»-narratief van de industrie. Daarom geldt ook voor NZT het eerder genoemde pakket aan maatregelen en is de ministeriële regeling in voorbereiding om het gebruik te ontmoedigen en jongeren en niet-rokers te beschermen.

Vraag 18

Welke lessen trekt u uit de opkomst van vapes en kan u toepassen op de opkomst van nicotinsticks?

Antwoord 18

Belangrijke lessen zijn dat vroege regulering, verkoopbeperkingen en producteisen kunnen helpen om de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van de producten te verminderen om het gebruik onder jongeren en niet-rokers te ontmoedigen. Dit alles zetten we dus nu in gang.

⁹ Kamerstuk 22 112, nr.4170